

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

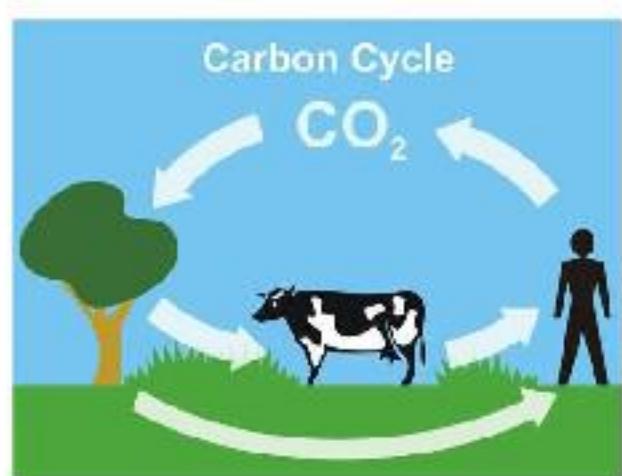
فصل ۳ به دنبال محیطی بهتر برای زندگی

انسانها با مصرف بی‌رویه و غیرمنطقی منابع، سبب برهمن فوادن چرخه‌های طبیعی شده‌اند
ویژگی‌هایی چرخه‌های طبیعی را بنویسید؟

- ۱- چرخه‌های طبیعی قابل تکرارند یعنی هیچ وقت به پایان نمی‌رسند و ابتدا و انتهایی هم ندارند.
- ۲- چرخه‌های طبیعی همه با هم مرتبط هستند و هیچ کدام مستقل از دیگری عمل نمی‌کنند.
- ۳- هر تغییری در یک چرخه طبیعی بر فعالیت بقیه چرخه‌ها اثر می‌گذارد و می‌تواند تعادل بین چرخه‌ها را به هم بزند.

چرخه چیست؟

چرخه مجموعه‌های از تغییرهای که هیچگاه به پایان نمی‌رسد و بارها و بارها تکرار می‌شود.

چرخه کربن چیست؟

در این چرخه، تغییرهای گوناگونی در هوا کره، سنگ کره و آب کره (خ) می‌دهد. کربن به شکل کربن دی اکسید مصرف یا تولید می‌شود. به طوری که مقدار کربن در مجموع ثابت باقی می‌ماند. نکته: هرگونه تغییر در این چرخه، می‌تواند مقدار کربن دی اکسید را در هوا تغییر دهد و مشکلاتی را ایجاد کند.

علت گرم شدن کره زمین چیست؟

سوختهای فسیلی همکنی دارای کربن هستند، که در اثر سوختن، مقادیر بسیار زیادی گاز CO_2 به هوا کرده وارد می‌کنند. که سبب افزایش دمای کره زمین و در نتیجه ذوب شدن یخ های قطبی و ایجاد تغییرات قابل توجه در فصل هاست.

نفت خام چیست؟

نفت خام، مایع غلیظ و سیاه رنگی است. که مخلوطی از صدھا ترکیب به نام هیدروکربن است. همراه نفت خام، همواره مقداری نمک، آب و گوگرد نیز یافت می‌شود.

هیدروکربن ها از چه عناصری ساخته شده اند؟

از دو عنصر کربن و هیدروژن ساخته شده اند در هر مولکول هیدروکربن، اتم های هیدروژن با اتم های کربن از طریق پیوندهای کووالانسی به یکدیگر متصل اند.

چهار نوع هیدرو کربن را نام ببرید و نقطه جوش آنها را مقایسه کنید؟

بوتان C_4H_10 - درجه (منفی نیم درجه)

متان CH_4 - درجه (منفی ۱۶۸)

اوکتان C_8H_{18} ۱۲۵ درجه

ایکوزان $\text{C}_{19}\text{H}_{40}$ ۳۴۳ درجه

فرمول عمومی آلکانها $\text{C}_n\text{H}_{2n+2}$ است.

نکته: در هیدروکربنها با افزایش تعداد اتمهای کربن، گرانزوی افزایش می‌یابد (سفت تر جاری می‌شود).

نقطه جوش متان را با بوتان مقایسه کنید؟

نقطه جوش بوتان بیشتر است چون کربن بیشتری دارد. در هیدروکربنها با افزایش تعداد اتمهای کربن، نیتروی (بایش بین مولکولها) بیشتر می‌شود. در هیدروکربنها با افزایش تعداد اتمهای کربن، نقطه جوش افزایش می‌یابد.

نقطه جوش هیدرو کربن های نفت را با هم مقایسه کنید؟

در هیدروکربنها با افزایش تعداد کربن، نیتروی (بایش بین مولکول‌ها بیشتر می‌شود. هرچه نیتروی (بایش بین ذره‌ها بیشتر باشد، نقطه جوش بالاتر است.

جدا سازی اجزای تشکیل دهنده نفت خام

اگر مخلوطی از دو هیدروکربن مایع با فرمول‌های $C_{16}H_{34}$ (بانقطه جوش برابر با 68 درجه) و $C_{10}H_{22}$ (بانقطه جوش برابر با 151 درجه) در اختیار داشته باشد. چگونه آنها را از هم جدا می‌کنند؟

براساس تفاوت در نقطه جوش از هم جدا می‌شوند. به طوری که با گرما دادن، مایعی که نقطه جوش پایین‌تری دارد، زودتر بخار و از مخلوط جدا می‌شود. سپس مولکولهای بخار شده با عبور از یک لوله سرد به مایع تبدیل می‌شوند و از مخلوط دو مایع جدا می‌شوند.

نکته: تقطیر ساده برای جداسازی دو مایعی که اختلاف نقطه جوش آنها زیاد است به کار می‌رود.

برش نفتی چیست؟

مخلوطی از چند هیدروکربن که نقطه جوش نزدیک به هم دارند برش نفتی نامیده می‌شوند

نکته: در برج تقطیر با گرما دادن به نفت فاهم، اجزای آن را جدا می‌کنند:

اتن (اتیلن) چیست؟

اتن (C_2H_4) گاز بی‌رنگی است که به طور طبیعی به وسیله برفی از میوه‌های رسیده مانند کوچه فرنگی و موی آزاد می‌شود. اتن سبب رسیدن میوه‌ها می‌شود.

نکته: در صنعت کشاورزی نیز از گاز اتن که از نفت فاهم استفاده می‌کنند.

دو نوع الیاف نام ببرید؟

۱- الیاف طبیعی (شامل: پنبه، پشم، کتان یا ابریشم) ۲- الیاف مصنوعی (پلاستیک‌ها)

عناصرهای اصلی سازنده پلاستیک‌ها چیست؟ کربن و هیدروژن

چگونگی تولید پلاستیک از اتن را بنویسید؟

هرگاه گاز اتن را در یک ظرف دربسته گرمای دهیم، یک تغییر شیمیایی (خ می‌دهد و طی آن یک ماده مصنوعی به نام پلاستیک تولید می‌شود.

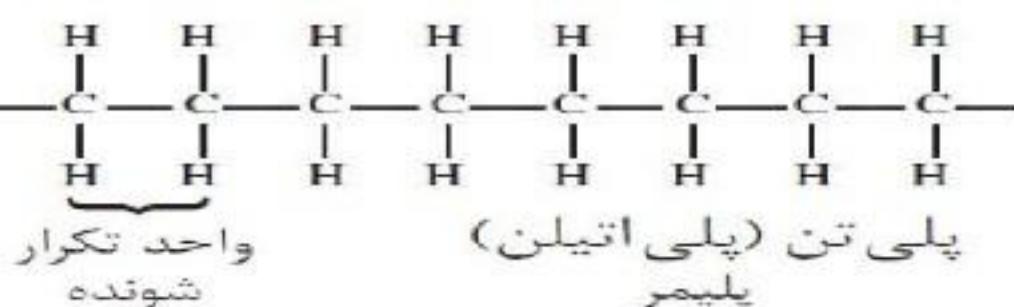
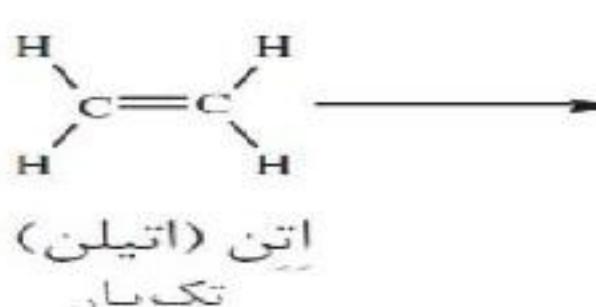
پلی‌تن چیست؟ پلی‌تن، فراوردهای اسیدی است که طی یک تغییر شیمیایی

از کنار هم قرار گرفتن مولکولهای زیادی از اتن تشکیل می‌شود. در این تغییر

شیمیایی مولکولهای کوچک به مولکولهای بزرگ تبدیل می‌شوند.

واکنش پلیمری شدن چیست؟ در این واکنش پیوند دوگانه بین اتمهای کربن در اتن می‌شکند و مولکولهای

کوچک با پیوند کووالانسی جدید به هم متصل می‌شوند و زنجیر بلند کربنی را می‌سازند.

افزایش گاز کربن دی اکسید در هوا کرده سبب چه مشکلاتی می شود ؟

۱- گردشدن زمین ۲- آلودگی هوا ۳- ذوب شدن

۴- بخ های قطبی ۵- جابه جایی فصل ها

ما درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir